

APROBAT
prin hotărârea Consiliului
BC „Moldindconbank” S.A.
din 30.05.2018 (proces-verbal nr.14)

**Codul de guvernanță corporativă
al Băncii Comerciale
„Moldindconbank” S.A.**
(în redacție nouă)

Chișinău, 2018

CUPRINS:

CAPITOLUL I. DISPOZIȚII GENERALE.....	3
CAPITOLUL II. PRINCIPII DE GUVERNANȚĂ CORPORATIVĂ PROMOVATE ÎN CADRUL BĂNCII.....	4
CAPITOLUL III. VALORILE CORPORATIVE ȘI CODUL DE ETICĂ.....	5
CAPITOLUL IV. ADUNAREA GENERALĂ A ACȚIONARILOR ȘI DREPTURILE ACȚIONARILOR.....	7
Subcapitolul 1. Adunarea generală a acționarilor.....	7
Subcapitolul 2. Drepturile acționarilor	8
CAPITOLUL V. ORGANELE DE CONDUCERE ALE BĂNCII.....	9
Subcapitolul 1. Consiliul Băncii	9
Secțiunea 1. Prevederi generale	9
Secțiunea 2. Componenta Consiliului Băncii	10
Secțiunea 3. Comitetele Consiliului Băncii	11
Secțiunea 4. Atribuțiile Consiliului Băncii.....	12
Secțiunea 5. Președintele Consiliului Băncii.....	14
Subcapitolul 2. Comitetul de conducere.....	15
CAPITOLUL VI. POLITICA DE REMUNERARE.....	17
CAPITOLUL VII. CADRUL ȘI MECANISMUL DE CONTROL INTERN.....	19
CAPITOLUL VIII. CADRUL DE ADMINISTRARE A RISCURILOR	21
CAPITOLUL IX. CONFLICTUL DE INTERESE	23
CAPITOLUL X. ROLUL PĂRȚILOR INTERESATE ÎN GUVERNANȚA CORPORATIVĂ..	24
CAPITOLUL XI. DEZVĂLUIREA INFORMAȚIEI ȘI TRANSPARENȚA	25
CAPITOLUL XII. DISPOZIȚII FINALE	26

CAPITOLUL I. DISPOZIȚII GENERALE

- 1.1. Guvernanța corporativă reprezintă setul de responsabilități și practici ale conducerii, având drept scop oferirea unei direcții strategice și a unei asigurări că obiectivele acesteia vor fi atinse, respectiv asigurarea că riscurile sunt gestionate corespunzător și că resursele companiei sunt utilizate responsabil.
- 1.2. Codul de guvernare corporativă al BC „Moldindconbank” S.A. (în continuare „Cod”) are ca scop consolidarea cadrului guvernantei corporative, stabilirea principiilor fundamentale de administrare și supraveghere a activității Băncii, metode de lucru, atribuțiile și responsabilitățile organelor de conducere ale Băncii.
- 1.3. Obiectivul primordial al guvernantei corporative este protecția intereselor tuturor părților interesate în conformitate cu interesul public pe o bază sustenabilă. Printre părțile interesate, în special vizând Banca, interesul acționarilor trebuie să fie secundar celui al deponenților.
- 1.4. Guvernanța corporativă este un element cheie în îmbunătățirea eficienței și creșterii economice, precum și în sporirea încrederii investitorilor. Aceasta oferă cadrul prin intermediul căruia se stabilesc obiectivele Băncii, precum și modalitățile de atingere a acestor obiective. Existența unui sistem eficient de guvernare corporativă atât în cadrul Băncii, cât și al economiei în general, oferă încrederea necesară pentru funcționarea corespunzătoare a economiei de piață.
- 1.5. Guvernanța corporativă determină alocarea autorității și responsabilităților prin care afacerile și activitățile Băncii sunt executate de către Consiliul Băncii și Comitetul de conducere, inclusiv privind:
 - 1) stabilirea strategiei și obiectivelor Băncii;
 - 2) selectarea și supravegherea activității personalului;
 - 3) operarea zilnică a afacerilor Băncii;
 - 4) protejarea intereselor deponenților, onorarea obligațiilor față de acționari și luarea în considerare a intereselor altor părți interesate;
 - 5) alinierea culturii corporative, a activităților corporative și comportamentului cu așteptările că Banca va opera într-o manieră sigură și solidă, cu integritate și conformare la legile și regulamentele în vigoare; și
 - 6) organizarea și asigurarea eficienței activității funcției de control.
- 1.6. Codul de guvernare corporativă al Băncii, în spiritul prevederilor cadrului de reglementare emis de Banca Națională a Moldovei (BNM), are la bază principiile potrivit cărora structura de conducere în ansamblul său, și Consiliul Băncii în special, au responsabilitatea de a stabili, evalua și revizui periodic și sistemic modul de organizare a activității Băncii, atribuțiile și responsabilitățile colective și individuale, modalitatea de monitorizare a implementării și aplicării întregului set de reglementări, din perspectiva misiunii și viziunii asumate, îndeplinirea obiectivelor stabilite prin planurile de afaceri, administrarea eficientă a riscurilor.
- 1.7. Banca este administrată în sistem dualist, caracterizat prin organizarea conducerii Băncii de către două organe de conducere distincte – Consiliul Băncii și Comitetul de conducere. În cadrul acestui sistem, organele de conducere își desfășoară activitatea într-un cadru de guvernare corporativă, care corespunde cerințelor legale și de reglementare ale cadrului legislativ din Republica Moldova, precum și celor mai bune practici internaționale în domeniu.
- 1.8. O structură bună a guvernantei corporative constituie un sistem eficient de stabilire a obiectivelor, de luare a deciziilor, precum și gestionarea adecvată, prin control și monitorizare continuă, a executării deciziilor luate în scopul atingerii obiectivelor propuse.
- 1.9. Respectarea prevederilor prezentului Cod va contribui la o guvernare corporativă eficientă, ce are următoarele scopuri:
 - 1) facilitează atingerea obiectivelor pe termen lung, în condițiile contextului politic, social și economic aflat în continuă schimbare;
 - 2) este un mecanism de monitorizare a acțiunilor, politicilor și deciziilor Băncii;

- 3) creează o cultură etică și de conformitate care permite Băncii să-și diminueze riscurile de fraudă și de aplicare a sancțiunilor;
- 4) îmbunătățește calitatea serviciilor și produselor oferite, prin dialogul permanent purtat cu clienții;
- 5) promovează o atitudine responsabilă din punct de vedere social în întreprinderea tuturor activităților;
- 6) permite Băncii să-și desfășoare activitatea în corespundere cu așteptările acționarilor;
- 7) permite potențialilor investitori să acționeze în cunoștință de cauză față de riscurile pe care și le asumă și potențialele beneficii;
- 8) îmbunătățește reputația Băncii și crește nivelul de încredere al pieței față de activitățile acesteia.

1.10. Prezentul Cod este elaborat și aprobat în conformitate cu prevederile și cerințele:

- 1) Legii privind activitatea băncilor nr.202 din 06.10.2017;
- 2) Legii privind societățile pe acțiuni nr.1134-XIII din 02.04.1997, cu modificările și completările ulterioare;
- 3) Hotărârii Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr.67/10 din 24.12.2015 „Cu privire la aprobarea Codului de guvernare corporativă”;
- 4) Statutului Băncii Comerciale „Moldindconbank” S.A. (în redacție nouă), aprobat prin hotărârea Adunării generale extraordinare a acționarilor Băncii din 20.04.2018 (proces-verbal nr.1);
- 5) Documentului Comitetului Basel pentru Supravegherea Bancară din iulie 2015 „Principii de guvernare corporativă pentru bănci” (Guidelines „Corporate governance principles for banks”);
- 6) Documentului Organizației pentru Cooperare și Dezvoltare Economică „Principii de guvernare corporativă” (G20/OECD „Principles of Corporate Governance”), ediția anului 2015;
- 7) Ghidurilor EBA relevante cadrului de guvernare corporativă;
- 8) altor acte legislative și normative.

CAPITOLUL II. PRINCIPII DE GUVERNANȚĂ CORPORATIVĂ PROMOVATE ÎN CADRUL BĂNCII

2.1. Principiile de guvernare corporativă sunt linii directoare, un set de reguli de bune practici pentru organizarea Băncii și a modului lor de raportare la relațiile cu terții.

2.2. Astfel, principiile de guvernare corporativă promovate în cadrul Băncii sunt:

- 1) ***Guvernanța corporativă trebuie să fie în concordanță cu normele de drept și să efectueze clar delimitarea responsabilităților între Consiliul Băncii și Comitetul de conducere, fără a ignora importanța implicării acționarilor.***

Cadrul guvernanței corporative a Băncii promovează piețe eficiente și transparente, este în conformitate cu legislația în vigoare și delimitează clar modul de distribuire a responsabilităților între persoanele ce au autoritate pentru îndeplinirea sarcinilor într-o manieră obiectivă și profesională.

- 2) ***Guvernanța corporativă protejează și facilitează exercitarea drepturilor acționarilor.***

Banca depune toate diligențele, cu respectarea cerințelor legislației în materie, pentru facilitarea participării acționarilor la Adunările generale, precum și a exercitării depline a drepturilor acestora.

- 3) ***Guvernanța corporativă asigură tratarea echitabilă a tuturor acționarilor, inclusiv celor minoritari și străini.***

Tuturor acționarilor deținând acțiunile din aceeași clasă li se aplică un tratament egal. Pentru a garanta tratamentul egal, exercitarea deplină și într-un mod echitabil a drepturilor deținătorilor de acțiuni, Banca îi asigură cu toată informația necesară pentru prezentarea obiectivă a chestiunilor incluse în ordinea de zi și aprobarea hotărârilor în cadrul Adunărilor generale.

- 4) ***Guvernanța corporativă recunoaște drepturile părților interesate, stabilite prin lege sau prin acorduri mutuale și încurajează cooperarea activă între Bancă și acestea pentru crearea de plusvaloare afacerii, locuri de muncă, precum și stabilitate financiară Băncii.***

- 5) **Guvernanța corporativă asigură prezentarea informației, în timp util și într-un mod corect, privind toate aspectele semnificative în ceea ce privește Banca, inclusiv situația financiară, performanța, proprietatea și guvernanța Băncii.**

Modul de guvernare a Băncii este unul transparent pentru acționari, deponenți, alte părți interesate, cât și pentru participanții pieței. Transparența este esențială pentru o guvernare corporativă eficientă. Obiectivul transparenței în domeniul guvernării corporative este, prin urmare, de a oferi acestor părți interesate, în conformitate cu legislația și practicile de supraveghere, informații-cheie necesare pentru a le permite să evalueze eficiența activității organelor de conducere ale Băncii.

- 6) **Guvernanța corporativă asigură conducerea strategică a Băncii, monitorizarea eficace a Comitetului de conducere de către Consiliu și responsabilitatea Consiliului față de acționari și Bancă.**

Membrii Consiliului trebuie să fie bine informați, să aibă bună-credință și să acționeze în interesul Băncii și al acționarilor. Consiliul trebuie să se asigure că aplică standarde etice înalte.

Când deciziile Consiliului afectează în mod diferit diverse grupuri de acționari, acesta trebuie să se asigure că tratează toți acționarii în mod corect.

- 2.3. Principiile guvernării corporative sunt aplicate în cadrul Băncii cu scopul de a asigura performanțe maxime, prin asumarea unor riscuri adecvate, astfel încât să nu fie afectată încrederea deponenților în Bancă.

CAPITOLUL III. VALORILE CORPORATIVE ȘI CODUL DE ETICĂ

- 3.1. O cultură corporativă care susține și oferă norme și stimulente adecvate pentru un comportament profesional și responsabil este o componentă esențială a bunei guvernări a Băncii. În acest sens, în Bancă este creat și promovat un mediu etic, precum și sunt stabilite standardele profesionale și valorile corporative care promovează integritatea profesională atât a membrilor organelor de conducere, cât și a salariaților.
- 3.2. Descrierea ansamblului de valori de bază (integritatea, confidențialitatea, transparența, echitatea, obiectivitatea și imparțialitatea) și reglementarea normelor, principiilor și standardelor etice de comportament personal și profesional al angajaților Băncii, în vederea asigurării respectării demnității, integrității acestora, precum și a unor raporturi echitabile ale Băncii cu clienții, partenerii și autoritățile publice este asigurată prin aprobarea și supravegherea aplicării Codului de etică de către Consiliul Băncii.
- 3.3. Rolul de bază al Codului de etică este de a promova valorile, normele, principiile și standardele etice în cadrul Băncii în vederea asigurării respectării depline și necondiționate a actelor normative ale Republicii Moldova, a reglementărilor interne ale Băncii la toate nivelele decizionale și executive, protejarea activelor și a reputației Băncii.
- 3.4. Valorile, standardele și principiile etice care guvernează conduita profesională a angajaților Băncii sunt, dar nu se limitează la:
- 1) **Principiul integrității morale** – implică efectuarea corectă și justă a tranzacțiilor și impune tuturor angajaților Băncii să fie corecți în relațiile cu clienții Băncii.
 - 2) **Principiul profesionalismului și legalității** – angajatul are obligația de a-și îndeplini atribuțiile de serviciu cu responsabilitate, competență, eficiență, promptitudine și corectitudine.
 - 3) **Principiul asigurării serviciilor de calitate pentru clienții Băncii** - angajații Băncii au obligația de a participa activ la realizarea sarcinilor, luarea deciziilor și transpunerea lor în practică în scopul realizării unei activități eficiente și profitabile.

- 4) **Principiul obiectivității și imparțialității** impune obligația tuturor angajaților Băncii de a-și îndeplini atribuțiile de serviciu în mod imparțial, nediscriminatoriu și echitabil, fără a acorda prioritate unor persoane sau grupuri în funcție de rasă, naționalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, opinie, apartenență politică, avere sau origine socială.
 - 5) **Principiul transparenței la efectuarea tranzacțiilor** – Banca cere angajaților săi ca relațiile cu toate părțile implicate să fie guvernate de transparență, cu scopul de a oferi informații precise, corecte, în timp util, uzuale, sigure și accesibile.
 - 6) **Principiul echității** – impune angajaților Băncii, în limita competențelor sale, distribuirea echitabilă/nepărtinitoare a sarcinilor de serviciu, nediscriminarea clienților sau a persoanelor angajate, aprecierea după merit, nevoi, contribuție și responsabilitate, ținând cont de resursele disponibile.
 - 7) **Principiul loialității** impune angajaților ca în timpul orelor de lucru să dedice toată atenția Băncii, deoarece nu este admis ca resursele și timpul alocat activității profesionale să fie utilizate în alte scopuri decât cele care contribuie la realizarea obiectivelor Băncii.
 - 8) **Principiul nediscriminării și respectării drepturilor angajaților** angajații care îndeplinesc funcții de conducere, inclusiv șefii subdiviziunilor, asigură un mediu de lucru în care fiecare angajat să fie tratat cu respect și demnitate, fără discriminare, un mediu în care angajații Băncii sunt obligați să aibă o atitudine obiectivă și neutră în exercitarea atribuțiilor de serviciu specifice funcției.
 - 9) **Spiritul de echipă** – la efectuarea întregului spectru de operațiuni ale Băncii prin lucrul în echipă pot fi obținute rezultate mai bune decât prin lucrul individual.
- 3.5.** În scopul îndeplinirii misiunii Băncii de acordare a serviciilor și produselor bancare calitative și moderne, orientate spre dezvoltarea clienților și creșterea valorii pentru acționari, activitățile Băncii sunt orientate spre consolidarea portofoliului de clienți și dezvoltarea produselor și serviciilor sale, în scopul menținerii unor relații durabile și reciproc avantajoase cu clienții și partenerii săi, bazate pe respectarea legislației în vigoare și a normelor aplicabile activității Băncii.
- 3.6.** Banca dezvoltă o cultură corporativă care contribuie la neangajarea ei în orice activitate necorespunzătoare sau ilegală.
- 3.7.** La îndeplinirea scopurilor sale strategice, Banca asigură sporirea gradului de conștientizare a riscurilor și a consecințelor fraudei, mitei și corupției.
- 3.8.** Organele de conducere ale Băncii asigură funcționarea acesteia într-un mediu lipsit de corupție prin aplicarea **principiului „toleranță zero față de corupție”**:
- 1) Interzice tuturor angajaților săi să pretindă, accepte sau să primească bunuri, servicii, privilegii sau alte avantaje sub orice formă din partea oricăror persoane care dețin sau intenționează să inițieze relații de afaceri cu Banca (de exemplu, clienți, furnizori, contractanți).
 - 2) Angajații Băncii sunt atenționați să nu ofere lucruri de valoare în mod direct sau indirect reprezentanților autorităților publice și partenerilor de afaceri pentru ca aceștia să ofere sau să promită un avantaj necuvenit. Banca interzice plățile, ofertele de plată, cât și alte obiecte de valoare oferite sau promise în mod direct sau indirect în scopul de a influența sau de a obține avantaje personale sau de afaceri necuvenite.
 - 3) Contractarea părților terțe în interese de afaceri, cu condiția că plățile care urmează să fie achitate sunt rezonabile, toate aranjamentele sunt documentate în mod clar și sunt în conformitate cu actele normative ale Republicii Moldova și reglementările interne ale Băncii.
- 3.9.** Valorile corporative ale Băncii recunosc importanța critică a discuțiilor sincere și în timp util și semnalarea oricăror probleme la toate nivelele ierarhice din cadrul Băncii. În acest sens, angajații și persoanele terțe ale Băncii sunt încurajați, iar Banca asigură căi de a comunica preocupările legitime cu privire la practicile ilegale, erori, neglijențe, abuzuri și/sau încălcări, suspiciuni de fraudă, corupție, comportament necorespunzător, în legătură cu activitatea de serviciu, într-o manieră confidențială, fără teamă de hărțuire, intimidare, reprimare.

CAPITOLUL IV. ADUNAREA GENERALĂ A ACȚIONARILOR ȘI DREPTURILE ACȚIONARILOR

Subcapitolul 1. Adunarea generală a acționarilor

- 4.1. Adunarea generală a acționarilor reprezintă organul de deliberare și de decizie al Băncii.
- 4.2. Pentru asigurarea guvernantei corporative eficiente, Banca promovează implicarea tuturor acționarilor în procesul de luare a deciziilor în cadrul Adunării generale a acționarilor. Astfel, Banca întreprinde toate măsurile necesare pentru ca un număr cât mai mare de acționari să fie implicați în acest proces.
- 4.3. Banca depune toată diligența, cu respectarea cerințelor legislației în vigoare, pentru facilitarea participării acționarilor la adunările generale a acționarilor Băncii, precum și a exercitării depline a drepturilor acestora. În acest sens, acționarii pot participa la adunările generale personal sau să fie reprezentați de persoane împuternicite în conformitate cu legislație în vigoare.
- 4.4. Banca va trata toți acționarii în același mod și în aceleași condiții, indiferent de numărul acțiunilor deținute de aceștia, țara de origine și alte caracteristici.
- 4.5. Ordinea de convocare și ținere a Adunării generale, precum și ordinea de adoptare a hotărârilor de către Adunarea generală sunt prevăzute de legislație și Statutul Băncii.
- 4.6. Avizul privind convocarea Adunării generale va cuprinde informația prevăzută de legislație și va fi adus la cunoștința acționarilor în ordinea stabilită de legislație și Statutul Băncii. Avizul privind convocarea Adunării generale va fi publicat în mijloacele mass-media, care cu un grad înalt de probabilitate vor intra în vizorul unui număr maxim de acționari, indicat în Statutul Băncii și pe pagina web a Băncii.
- 4.7. Ordinea de zi conține toate chestiunile propuse pentru Adunarea generală a acționarilor, descrise în mod clar și complet. Ordinea de zi nu va include chestiuni pentru discuție intitulate ca „Altele” sau „Diverse”. Fiecare chestiune de pe ordinea de zi este inclusă, discutată și votată separat.
- 4.8. Politicile Băncii referitoare la repartizarea profitului net, majorarea rezervelor, plata dividendelor, chestiunile privind modificarea componenței numerice a Consiliului Băncii și încetarea înainte de termen a împuternicirilor membrilor acestuia, precum și aprobarea cuantumului remunerației, vor fi introduse ca subiecte separate pe ordinea de zi a Adunării generale a acționarilor.
- 4.9. Ordinea de zi a Adunării generale a acționarilor nu poate fi modificată din moment ce a fost anunțată acționarilor, cu excepția cazurilor prevăzute de legislație.
- 4.10. Banca creează condiții favorabile acționarilor pentru exercitarea drepturilor sale de a propune inițiative și soluții, de a exprima opinii, de a adresa întrebări și obține răspunsuri la acestea, de a participa activ la dezbateri, precum și de a exercita dreptul de vot. În acest context, Banca va oferi acționarilor posibilitatea de a lua cunoștință cu toate materialele pentru ordinea de zi a Adunării generale a acționarilor.
- 4.11. Adunarea generală a acționarilor durează suficient timp pentru a asigura dezbateri ample pe marginea fiecărei chestiuni incluse pe ordinea de zi și pentru ca toți acționarii prezenți să aibă posibilitatea de a adresa întrebări și de a primi răspunsuri în legătură cu chestiunile de pe ordinea de zi, înainte ca acestea să fie supuse votului.
- 4.12. Banca garantează că ordinea de numărare a voturilor este simplă și transparentă. Acționarii sunt asigurați de corectitudinea rezultatelor votării.
- 4.13. Rezultatul votului cu prezența acționarilor se anunță la Adunarea generală a acționarilor. Rezultatul votului prin corespondență sau sub formă mixtă se aduce la cunoștința acționarilor prin publicarea informației despre rezultatul votului și/sau, în temeiul hotărârii Consiliului Băncii, printr-un aviz.

Subcapitolul 2. Drepturile acționarilor

4.14. Cadrul guvernantei corporative asigură un tratament echitabil pentru toți acționarii Băncii, inclusiv pentru cei minoritari.

4.15. Drepturile și obligațiile acționarilor sunt stipulate în legislație, Statutul și reglementările interne ale Băncii.

4.16. Unele dintre cele mai importante drepturi ale acționarilor Băncii sunt următoarele:

- 1) **Dreptul de a fi informat.** Acționarul Băncii este în drept:
 - a) să fie informat despre drepturile sale și modul în care acestea pot fi exercitate;
 - b) să obțină în timp util informațiile solicitate de la Bancă, accesul la care este prevăzut de legislația în vigoare și de reglementările interne ale Băncii;
 - c) să fie informat despre structura capitalului, cât și identitatea tuturor acționarilor, care au dețineri calificate în Bancă. În vederea asigurării respectării acestui drept, Banca va cere prezentarea de către acționari, iar acționarii sunt obligați să prezinte Băncii, informația privind deținătorii direcți, indirecti și beneficiarii efectivi ai acestora.
- 2) **Dreptul de a participa și de a vota în cadrul Adunării generale a acționarilor.** Pentru realizarea acestui drept, Banca garantează următoarele:
 - a) modalitatea de informare despre ținerea Adunării generale a acționarilor să permită acționarilor de a se pregăti în mod corespunzător pentru participare la aceasta;
 - b) locul, data și ora ținerii Adunării generale vor fi stabilite în așa mod, încât orice acționar să aibă posibilitatea de a participa, fără a întâmpina greutăți;
 - c) exercitarea drepturilor acționarilor de a cere convocarea Adunării generale și de a înainta propuneri pentru ordinea de zi a Adunării, să nu implice dificultăți nejustificate;
 - d) fiecare acționar are posibilitatea de a-și realiza dreptul de a vota, în modul prevăzut de legislație, statut și reglementările interne ale Băncii. Banca facilitează utilizarea celui mai simplu și comod mod de realizare a dreptului de vot;
 - e) participarea acționarilor la luarea deciziilor în contextul eficientizării guvernantei corporative să fie facilitată și să se asigure dreptul acționarilor de a-și expune punctele de vedere privind chestiunile propuse spre examinare și aprobare la Adunarea generală a acționarilor.
- 3) **Dreptul de a primi dividende.** Pentru realizarea acestui drept, Banca asigură următoarele:
 - a) acționarilor Băncii li se oferă un mecanism transparent și clar de calcul a mărimii dividendelor și de plată a lor;
 - b) acționarilor Băncii le va fi asigurat un mod de achitare a dividendelor, care să nu fie însoțit de dificultăți nejustificate la primirea lor.
- 4) **Dreptul de a înstrăina acțiunile în condițiile legii.**
 - a) înstrăinarea liberă a acțiunilor este garantată pentru acționarii Băncii prin faptul că valorile mobiliare emise de Bancă sunt admise spre tranzacționare pe o piață reglementată (Bursa de Valori).
 - b) toate transferurile dreptului de proprietate asupra acțiunilor emise de Bancă vor fi realizate ținând cont de prevederile legislației în vigoare, inclusiv ale Legii privind activitatea băncilor și înregistrate în Registrul deținătorilor de valori mobiliare, în conformitate cu prevederile legislației în vigoare.
- 5) **Dreptul de preemțiune la subscrierea acțiunilor nou-emise.**
Termenul și condițiile de realizare de către acționarii Băncii a dreptului de preemțiune la subscrierea acțiunilor nou-emise, sunt stabilite de legislația în vigoare și de hotărârea Adunării generale a acționarilor Băncii privind emisiunea valorilor mobiliare.
- 6) **Dreptul de a fi ales în organele de conducere ale Băncii.**

Fiecare candidat la funcția de membru al organului de conducere trebuie să dispună de o bună reputație, de cunoștințe, aptitudini și experiență adecvată naturii, extinderii și complexității activității Băncii și responsabilităților încredințate. Exigențele față de candidații la funcția de membru al organului de conducere sunt stabilite în legile aplicabile și în actele normative ale Băncii Naționale a Moldovei emise în aplicarea Legii privind activitatea băncilor.

7) Pe lângă drepturile comune tuturor acționarilor, ce rezultă din prevederile legale, un acționar minoritar are dreptul:

- a) de a fi protejat contra acțiunilor directe sau indirecte cu caracter abuziv din partea sau în interesul acționarilor ce dețin pachetul de acțiuni, care le oferă poziția de control asupra Băncii;
- b) de a fi protejat de conduita dubioasă a Consiliului Băncii, prin asigurarea faptului că oricare tranzacție între acționarii majoritari și Bancă să fie efectuată fără a fi lezate careva interese materiale ale Băncii;
- c) să cunoască dacă cineva dintre acționarii Băncii sunt persoane interesate în efectuarea tranzacțiilor cu conflict de interese.

4.17. Banca asigură un tratament egal pentru toate persoanele care dețin acțiuni ale Băncii de aceeași clasă, indiferent de mărimea participației. Consiliul Băncii va acorda o atenție sporită pentru a garanta o atitudine corectă și imparțială pentru toți acționarii, atunci când poate fi prevăzut un risc, precum că decizia adoptată ar putea afecta în mod diferit grupurile de acționari.

4.18. Acționarul care lucrează în Bancă nu are drepturi preferențiale față de ceilalți acționari, iar angajații Băncii care dețin acțiuni nu au drepturi preferențiale față de ceilalți angajați ai Băncii.

CAPITOLUL V. ORGANELE DE CONDUCERE ALE BĂNCII

Subcapitolul 1. Consiliul Băncii

Secțiunea 1. Prevederi generale

- 5.1.** Consiliul Băncii reprezintă interesele acționarilor în perioada între Adunările generale ale acționarilor și, în limitele competenței sale, controlează și reglementează activitatea Băncii.
- 5.2.** Consiliul Băncii îndeplinește rolul de supraveghere și monitorizare a procesului decizional de conducere și este responsabil de activitatea Băncii per ansamblu și de soliditatea financiară a acesteia.
- 5.3.** Modalitatea de constituire, de organizare a activității, competențele și responsabilitățile Consiliului Băncii se stabilesc de legislație, Statutul Băncii, Regulamentul Consiliului Băncii și prezentul Cod.
- 5.4.** Consiliul Băncii activează în baza informării depline, cu bună credință și în cele mai bune interese ale Băncii și ale acționarilor prin asigurarea unei dezvoltări sustenabile a Băncii. Consiliul societății se alege de Adunarea generală conform prevederilor legislației și este subordonat acesteia.
- 5.5.** Consiliul definește structuri și practici de governanță adecvate pentru activitatea sa și pune în aplicare mijloace pentru astfel de practici, care sunt urmărite și revizuite periodic pentru a le asigura eficiența permanentă.
- 5.6.** Consiliul cunoaște și înțelege pe deplin structura juridică, organizatorică și operațională a Băncii (pe baza principiului „cunoaște-ți structura”) și se asigură că este în concordanță cu strategia de afaceri și de administrare a riscurilor aprobate, precum și cu apetitul la risc. La fel, Consiliul ghidează structura, evoluția și limitele Băncii și se asigură că structura acesteia este justificată și eficientă și că nu presupune un nivel de complexitate nejustificată sau necorespunzătoare.
- 5.7.** Consiliul întreprinde toate măsurile necesare pentru actualizarea periodică a Statutului Băncii, Regulamentului Consiliului, prezentului Cod și altor documente normative interne, care stabilesc organizarea, drepturile, responsabilitățile și activitățile sale cheie.

- 5.8.** Pentru a sprijini propria performanță, Consiliul efectuează evaluări periodice – de sine stătător sau cu ajutorul unor experți externi: Consiliului în întregime, a comitetelor sale și a membrilor Consiliului la nivel individual. În acest context, Consiliul:
- 1) revizuieste periodic structura sa, mărimea și componența, precum și structura și coordonarea comitetelor;
 - 2) evaluează periodic (cel puțin anual) adecvarea continuă a fiecărui membru al Consiliului, luând în considerare performanțele sale în cadrul acestuia;
 - 3) fie separat, fie ca parte a acestor evaluări, analizează periodic eficiența practicilor și procedurilor proprii de guvernare, determină unde pot fi necesare îmbunătățiri și înfăptuiește toate modificările necesare; și
 - 4) utilizează rezultatele acestor evaluări, ca parte a eforturilor de îmbunătățire continuă a Consiliului și dacă este solicitat de către autoritatea de supraveghere, prezintă rezultatele obținute Băncii Naționale a Moldovei.
- 5.9.** Consiliul Băncii pune în discuție cel puțin o dată pe an și se pronunță cu privire la:
- 1) eficacitatea funcționării sale;
 - 2) eficacitatea funcționării și performanțele organului executiv;
 - 3) rezultatele respectării de către organul executiv a politicii de gestionare a riscurilor;
 - 4) strategia societății și riscurile afacerii;
 - 5) schimbările semnificative pozitive și negative ce au avut loc.
- 5.10.** Darea de seamă anuală a Consiliului Băncii, prezentată Adunării generale a acționarilor, va include:
- 1) activitățile Consiliului Băncii pe parcursul perioadei de gestiune și urmările cu caracter semnificativ pentru Bancă și acționari;
 - 2) strategia Băncii și riscurile afacerii;
 - 3) date despre fiecare membru în parte privind frecventarea ședințelor Consiliului Băncii;
 - 4) în ce măsură se aplică sau nu normele prezentului Cod;
 - 5) rezultatele discuțiilor descrise în pct. 5.9. al prezentului Cod.
- 5.11.** Membrii Consiliului Băncii alocă timp suficient pentru îndeplinirea atribuțiilor ce le revin.
- 5.12.** În scopul îndeplinirii eficiente a responsabilităților sale, Consiliul Băncii se convoacă la necesitate, dar nu mai rar de o dată pe trimestru.

Secțiunea 2. Componența Consiliului Băncii

- 5.13.** Componența numerică a Consiliului Băncii este suficientă pentru a asigura organizarea activității Consiliului în modul cel mai eficient, cu dezbateri obiective și echilibrate în procesul de luare a deciziilor, inclusiv posibilitatea de a forma comitete ale Consiliului, precum și întru asigurarea acționarilor minoritari cu posibilitatea de a-și alege în Consiliul Băncii candidatul pentru care votează.
- 5.14.** Membrii Consiliului Băncii respectă cerințele aferente independenței acestora stabilite în actele normative ale Băncii Naționale a Moldovei emise în aplicarea Legii privind activitatea băncilor.
- 5.15.** Candidații la funcția de membru al Consiliului, cât și membrii Consiliului în exercițiu, sunt supuși evaluării din punct de vedere al corespunderii la criteriile de reputație, calificare și experiență, conform prevederilor legislației în vigoare, actelor normative a Băncii Naționale a Moldovei, Statutul Băncii, altor reglementări interne, cât și a prevederilor Regulamentului Consiliului Băncii.
- 5.16.** Membrii Consiliului Băncii trebuie să dispună, la nivel colectiv, de cunoștințe, aptitudini, și experiență adecvată pentru a fi în măsură să înțeleagă activitățile desfășurate de Bancă, inclusiv principalele riscuri ale acestora, și să se pronunțe în deplină cunoștință de cauză cu privire la toate aspectele asupra cărora trebuie să adopte hotărâri, potrivit competențelor atribuite Consiliului Băncii.
- 5.17.** Membrii Consiliului trebuie să fie calificați, în mod individual și colectiv, pentru pozițiile lor. Este necesar să înțeleagă rolul lor de supraveghere a guvernării corporative și să fie în măsură să exercite o judecată obiectivă și solidă cu privire la afacerile Băncii.

- 5.18.** Consiliul este și va continua să fie apt pentru a-și îndeplini responsabilitățile, având o componență care facilitează supravegherea eficientă. În acest scop, Consiliul este format dintr-un număr suficient de membri independenți.
- 5.19.** Consiliul este format din persoane cu un echilibru de competențe, în ansamblu suficiente pentru exercitarea atribuțiilor sale și care posedă în mod colectiv calificările necesare, proporționale cu dimensiunea, complexitatea și profilul de risc al Băncii.
- 5.20.** La evaluarea caracterului colectiv adecvat al Consiliului se iau în considerare următoarele:
- 1) membrii Consiliului posedă o serie de cunoștințe și calificări în domeniile relevante și experiențe variate pentru a promova diversitatea de opinii. Domeniile relevante de competență pot include, dar nu se limitează la piețele de capital, analiza financiară, problemele de stabilitate financiară, raportarea financiară, tehnologia informației, planificarea strategică, managementul riscului, remunerare, reglementare, guvernare corporativă și abilități de management;
 - 2) Consiliul, în mod colectiv, atestă o înțelegere rezonabilă a forțelor economice și de piață corespunzătoare la nivel local, regional și, după caz, la nivel mondial și a mediului legal și de reglementare. Experiența internațională, dacă este cazul, la fel este luată în considerare; și
 - 3) atitudinea individuală a membrilor Consiliului de a facilita comunicarea, colaborarea și dezbateră critică în procesul de luare a deciziilor.
- 5.21.** Comitetul de numire menține un proces clar și riguros pentru identificarea, evaluarea și selectarea candidaților pentru funcții în Consiliu.
- 5.22.** Procesul de selecție va include cel puțin verificarea faptului dacă candidații în Consiliu:
- 1) dețin cunoștințele, aptitudinile, experiența și independența de spirit, ținând cont de responsabilitățile membrilor Consiliului, în prisma activității Băncii și profilul ei de risc;
 - 2) au un istoric de integritate și bună reputație;
 - 3) să aibă timp suficient pentru a realiza pe deplin responsabilitățile care le revin; și
 - 4) au capacitatea de a promova o bună interacțiune între membrii Consiliului.
- 5.23.** Candidații în Consiliu nu trebuie să aibă nici un conflict de interese care ar putea împiedica capacitatea lor de a-și îndeplini sarcinile în mod independent și obiectiv și să le supună unei influențe necuvenite din partea persoanelor terțe.

Secțiunea 3. Comitetele Consiliului Băncii

- 5.24.** Consiliul își formează structura ținând cont de practicile de conducere aplicate, dimensiunea și rolul comitetelor, astfel încât să efectueze în mod eficient funcția de supraveghere și alte responsabilități. Astfel, Consiliul va dispune de timp și mijloace suficiente pentru a dezbate toate subiectele necesare în profunzime și să discute toate problemele existente.
- 5.25.** Pentru dezvoltarea și menținerea unor bune practici de administrare a activității, Consiliul Băncii constituie patru comitete specializate care să îl asiste în îndeplinirea atribuțiilor ce îi revin:
- 1) Comitetul de audit;
 - 2) Comitetul de administrare a riscurilor;
 - 3) Comitetul de numire;
 - 4) Comitetul de remunerare.
- 5.26.** Comitetele menționate în p. 5.25. sunt formate exclusiv din membri ai Consiliului Băncii, unde majoritatea acestora trebuie să fie independenți conform cerințelor Legii privind activitatea băncilor. Aceste comitete raportează cu privire la activitatea sa direct Consiliului Băncii.
- 5.27.** Atribuțiile, funcțiile și responsabilitățile comitetelor specializate ale Consiliului menționate în p. 5.25., precum și cerințele față de membrii acestora, modul de organizare și funcționare a acestor comitete, sunt stabilite prin regulamentele comitetelor respective, aprobate de Consiliul Băncii, în conformitate cu actele normative ale BNM.

- 5.28.** Consiliul Băncii poate constitui, pe lângă comitetele obligatorii stabilite în p. 5.25 al prezentului capitol, și alte comitete care să îl asiste în îndeplinirea atribuțiilor ce îi revin în procesul de administrare a riscurilor. Atribuțiile, funcțiile și responsabilitățile altor comitete ale Consiliului, precum și cerințele față de membrii acestora, modul de organizare și funcționare a comitetelor sunt stabilite prin regulamentele comitetelor respective, aprobate de Consiliul Băncii.
- 5.29.** Consiliul Băncii nu este în drept să delege atribuțiile sale comitetelor constituite de către acesta.

Secțiunea 4. Atribuțiile Consiliului Băncii

- 5.30.** Consiliul Băncii este responsabil pe deplin în ceea ce privește Banca, aprobă și supraveghează implementarea obiectivelor strategice, a strategiei privind administrarea riscurilor și a cadrului de administrare a activității Băncii, inclusiv a Codului de guvernare corporativă, și menținerea standardelor de performanță în conformitate cu interesele financiare pe termen lung și cu respectarea cerinței de capital a acesteia.
- 5.31.** Consiliul are responsabilitatea finală pentru strategia de afaceri, soliditatea financiară, deciziile-cheie privind personalul, organizarea internă, structura și practicile de guvernare, gestionarea riscurilor și pentru obligațiile de conformitate ale Băncii.
- 5.32.** Consiliul stabilește structura organizatorică a Băncii, cu determinarea în mod clar a responsabilităților-cheie și a împuternicirilor propriu-zise ale Consiliului, ale membrilor Comitetului de conducere și ale celor responsabili pentru funcțiile de gestionare a riscurilor și de control. Acest lucru îi permite Consiliului și Comitetului de conducere să-și îndeplinească responsabilitățile și facilitează luarea eficientă a deciziilor și buna guvernare.
- 5.33.** În exercitarea atribuțiilor sale, membrii Consiliului respectă următoarele cerințe:
- 1) îndeplinirea cu bună-credință și diligența necesară, în interesul Băncii, a sarcinilor stabilite prin lege, Statutul Băncii, Regulamentul Consiliului, prezentul regulament și alte documente interne;
 - 2) exercitarea competențelor în scopurile stabilite prin legislația în vigoare, Statutul Băncii și alte documente normative interne, fără a aplica abuz de putere;
 - 3) participarea activă la discuții în cadrul ședințelor Consiliului, la supravegherea activității Băncii, depunerea eforturilor adecvate pentru a obține informații cu privire la subiectele discutate;
 - 4) efectuarea cercetărilor și analizelor independente referitor la informațiile furnizate de Bancă;
 - 5) evitarea conflictelor între interesele personale și cele ale Băncii. În cazul unui conflict de interese între Banca și membrul Consiliului, acest membru nu permite ca interesele personale să prevaleze asupra intereselor Băncii și niciodată nu va utiliza poziția sa corporativă pentru a face un profit personal sau pentru a obține alte avantaje personale. Întru respectarea acestei exigențe, membrii Consiliului au obligația:
 - a) să prezinte Consiliului Băncii, cel puțin o dată pe an, o notă scrisă în care să dezvăluie suficient conflictul de interese în conformitate cu prevederile legislației în vigoare și documentele normative interne ale Băncii;
 - b) în cazul în care are interes material într-un contract/tranzacție, să îl declare imediat, părăsind orice ședință la care este pus în discuție acest contract/tranzacție și nu va participa la luarea deciziei privind încheierea acestuia;
 - 6) tratarea tuturor informațiilor care i-au devenit cunoscute în cadrul exercitării atribuțiilor cu strictă confidențialitate până când această informație va fi dezvăluită public.
- 5.34.** În scopul aplicării cât mai eficiente a cadrului de guvernare și ridicării nivelului culturii corporative, Consiliul Băncii:
- 1) participă în mod activ în activitatea Băncii și ține pasul cu schimbările semnificative în activitatea bancară și în mediul extern, precum și acționează în timp util pentru a proteja interesele pe termen lung ale Băncii;
 - 2) supraveghează dezvoltarea și aprobă strategia generală și obiectivele de afaceri ale Băncii și monitorizează punerea în aplicare a acestora;

- 3) joacă un rol principal în stabilirea valorilor și culturii corporative a Băncii, prin propriul exemplu promovând principiile corporative precum onestitatea, integritatea, profesionalismul, loialitatea, respectul reciproc, libertatea gândirii și exprimării;
 - 4) monitorizează aplicarea prezentului Cod și îl revizuieste periodic pentru a se asigura că acesta rămâne adecvat, ținând cont de modificările semnificative în dimensiunea, complexitatea, structura teritorială, strategia de afaceri, cerințele de reglementare și de piață ale Băncii, cât și evaluează periodic eficacitatea principiilor de guvernare ale Băncii și adoptă măsuri adecvate pentru remediarea eventualelor deficiențe;
 - 5) stabilește, împreună cu Comitetul de conducere și conducătorul subdiviziunii responsabile de administrarea riscurilor, apetitul la risc al Băncii, ținând cont de mediul competitiv și de reglementare și interesele pe termen lung ale Băncii, expunerea la risc și capacitatea de a gestiona în mod eficient riscurile;
 - 6) aprobă și supraveghează respectarea de către Bancă a politicilor și procedurilor de gestionare a riscurilor la care este expusă Banca;
 - 7) aprobă și monitorizează implementarea politicilor-cheie ale Băncii ce țin în mod special de strategiile privind nivelul capitalului și a lichidității Băncii, domeniul conformității și al sistemului de control intern în ansamblu, precum și altor documente normative interne ale Băncii, care sunt în competența exclusivă a acestuia conform legislației în vigoare, Statutului Băncii și Regulamentului Consiliului.
 - 8) aprobă situațiile financiare anuale și poate solicita o analiză periodică independentă a domeniilor de importanță critică, cât și asigură integritatea sistemelor de contabilitate și de raportarea financiară, inclusiv controalele financiare și operaționale și respectarea legislației și a standardelor relevante;
 - 9) aprobă persoanele înaintate în funcția de membru al Comitetului de conducere, precum și persoanele înaintate în funcții-cheie, inclusiv conducătorii funcțiilor de control, evaluează și supraveghează performanța acestora, precum și asigură dispunerea de un plan adecvat de succesiune a lor și urmărește ca personalul succesori să fie calificat și adecvat pentru managementul afacerilor Băncii;
 - 10) supraveghează abordarea Băncii cu privire la remunerare, aprobând politica Băncii de remunerare a angajaților, inclusiv monitorizează implementarea și revizuirea acesteia, precum și stabilește quantumul retribuției muncii membrilor Comitetului de conducere și apreciază dacă acesta este aliniat cu cultura de risc a Băncii și apetitul acesteia la risc;
 - 11) supraveghează integritatea, independența și eficiența procedurilor de avertizare ale Băncii, asigurând existența în Bancă a unui mecanism de comunicare anonimă a suspiciunilor de fraudă, a problemelor de ordin etic și abuz din partea angajaților și a clienților Băncii;
 - 12) supraveghează procesul de publicare a informațiilor și de comunicare. În acest scop, Consiliul Băncii efectuează evaluarea corectitudinii dezvoltării informației, care în conformitate cu prevederile legislației și ale actelor normative în vigoare trebuie să fie oferită publicului.
- 5.35.** Consiliul va asigura ca tranzacțiile cu părțile afiliate sunt examinate suficient pentru a evalua riscul și sunt supuse unor restricții adecvate și că resursele corporative sau de afaceri ale Băncii nu sunt sustrase sau folosite într-un mod necorespunzător.
- 5.36.** În scopul promovării unei culturi corporative solide, Consiliul consolidează „tonul de sus” prin:
- 1) stabilirea și aderarea la valorile corporative care creează așteptări că toate afacerile ar trebui să fie desfășurate într-un mod legal și etic, precum și supravegherea aderării la astfel de valori a Comitetului de conducere și a altor angajați;
 - 2) luarea măsurilor corespunzătoare pentru a comunica în întreaga Bancă valorile corporative, standardele profesionale sau coduri de conduită pe care Banca le stabilește, împreună cu politicile ce vin în sprijinirea acestora; și
 - 3) confirmarea că angajații, inclusiv membrii Comitetului de conducere, sunt conștienți de faptul că în cazul unor comportamente inacceptabile și fărădelegi, vor urma răspundere disciplinară sau de altă natură.

- 5.37.** O parte a cadrului general de guvernare corporativă este și apetitul la risc, gestiunea și controlul riscurilor. Consiliul este responsabil pentru supravegherea unui cadru solid de guvernare a riscurilor. Un cadru eficient de guvernare a riscurilor include o cultură solidă a riscului, un apetit pentru risc bine dezvoltat, expus într-un raport privind apetitul pentru risc, și responsabilități bine definite pentru managementul riscului în special, și pentru funcțiile de control în general.
- 5.38.** Consiliul are un rol activ în definirea apetitului la risc și asigurarea concordanței acestuia cu planurile strategice, de capital și financiare și cu practicile de remunerare ale Băncii. Apetitul pentru risc al Băncii este expus într-un mod clar în politicile Băncii cu privire la administrarea riscurilor, care poate fi ușor înțeles de toate părțile relevante: însuși Consiliul, Comitetul de conducere, angajații Băncii și supraveghetorul.
- 5.39.** Consiliul asigură ca funcțiile de gestionare a riscurilor, de conformitate și de audit intern să fie poziționate în mod corespunzător, dotate cu personal și resurse, și să își îndeplinească responsabilitățile într-un mod independent, obiectiv și eficient. În supravegherea cadrului de guvernare a riscurilor, Consiliul revizuieste periodic politicile-cheie și controalele cu Comitetul de conducere și cu conducătorii funcțiilor de gestionare a riscurilor, de conformitate și de audit intern, pentru a identifica și a aborda riscurile și problemele semnificative, precum și a determina domeniile care au nevoie de îmbunătățiri.
- 5.40.** Consiliul supraveghează Comitetul de conducere și atenționează membrii Comitetului de conducere asupra faptului că aceștia sunt responsabili de acțiunile sale și de consecințele posibile în cazul în care aceste acțiuni nu sunt în concordanță cu așteptările de performanță ale Consiliului. Aceasta include conformarea la valorile Băncii, apetitul la risc și cultura riscului, în toate circumstanțele. În acest sens, Consiliul:
- 1) monitorizează ca acțiunile Comitetului de conducere să fie în concordanță cu strategia și politicile aprobate de Consiliu, inclusiv apetitul pentru risc;
 - 2) asigură supravegherea eficientă a activității Comitetului de conducere;
 - 3) se întrunește cu Comitetul de conducere ori de câte ori este necesar;
 - 4) examinează și revizuieste în mod critic explicațiile și informațiile furnizate de către Comitetul de conducere;
 - 5) stabilește unele standarde adecvate de performanță și remunerare pentru membrii Comitetului de conducere în concordanță cu obiectivele strategice pe termen lung și soliditatea financiară a Băncii;
 - 6) evaluează dacă cunoștințele și experiența colectivă a Comitetului de conducere rămân adecvate, având în vedere natura activității și profilul de risc al Băncii; și
 - 7) se implică în mod activ în planurile de succesiune ale președintelui și membrilor Comitetului de conducere și altor funcții-cheie, după caz, și se asigură că planurile de succesiune corespunzătoare sunt adecvate pentru pozițiile respective.
- 5.41.** Consiliul Băncii asigură colaborarea eficientă a Băncii cu autoritățile de supraveghere, ceea ce presupune implicarea activă a Consiliului în problemele semnificative ale Băncii în scopul protejării intereselor acesteia.

Secțiunea 5. Președintele Consiliului Băncii

- 5.42.** Președintele Consiliului joacă un rol important în buna funcționare a Consiliului. Președintele asigură conducerea Consiliului și este responsabil pentru funcționarea eficientă a acestuia, inclusiv menținerea unei relații de încredere cu membrii Consiliului.
- 5.43.** Președintele Consiliului dispune de experiența, competențele și calitățile personale necesare pentru a-și îndeplini responsabilitățile. Președintele Consiliului mereu se va asigura ca deciziile Consiliului să fie luate pe o bază consolidată și bine informată. Președintele Consiliului va dedica suficient timp pentru exercitarea responsabilităților sale.
- 5.44.** Președintele Consiliului are următoarele atribuții:

- 1) încurajează și promovează discuții deschise și critice și se asigură că opiniile divergente pot fi exprimate și discutate în cadrul procesului de luare a deciziilor;
- 2) contribuie la repartizarea clară a sarcinilor între membrii Consiliului Băncii și asigură existența unui flux informațional eficient între aceștia pentru a permite membrilor Consiliului, în funcția sa de supraveghere, să contribuie în mod constructiv la discuții și să voteze pe o bază întemeiată și în cunoștință de cauză;
- 3) se asigură de faptul că documentele și informațiile sunt primite cu suficient timp înaintea reuniunii.

Subcapitolul 2. Comitetul de conducere

- 5.45. Conducerea activității curente a Băncii este efectuată de către organul executiv colegial – Comitetul de conducere.
- 5.46. Comitetul de conducere exercită funcția de conducere curentă a Băncii, sub supravegherea directă a Consiliului Băncii, și gestionează eficient și prudent activitatea Băncii corespunzător strategiei și cadrului de administrare a activității Băncii, aprobate de Consiliul Băncii.
- 5.47. Comitetul de conducere este responsabil de respectarea actelor normative în vigoare, Statutului și regulamentelor interne ale Băncii. Comitetul de conducere va prezenta evoluția Băncii și va pune în discuție cu Consiliul Băncii managementul intern al riscurilor și sistemul de control intern.
- 5.48. Componența numerică și nominală a Comitetului de conducere este menită să asigure activitatea eficientă a acestuia, examinarea constructivă a problemelor, adoptarea unor hotărâri adecvate și echilibrate.
- 5.49. Orice schimbare în componența numerică și/sau nominală a Comitetului de conducere este publicată și afișată pe pagina web a Băncii.
- 5.50. Comitetul de conducere al Băncii este compus dintr-un număr impar de persoane. Fiecare din membrii Comitetului de conducere trebuie să ateste o bună înțelegere a activității Băncii și a riscurilor la care Banca se expune. Aceasta include și cunoașterea domeniilor de care membrul respectiv al Comitetului de conducere nu va fi responsabil la nivel individual, dar își va asuma o responsabilitate colectivă în comun cu ceilalți membri ai Comitetului de conducere.
- 5.51. Candidații la funcția de membru al Comitetului de conducere, cât și membrii Comitetului de conducere în exercițiu, sunt supuși evaluării din punct de vedere al corespunderii la criteriile de reputație, calificare și experiență, conform prevederilor Politicii de numire a administratorilor BC „Moldindconbank” S.A., aprobate de Consiliul Băncii și regulamentele Băncii Naționale a Moldovei.
- 5.52. Rolul Comitetului de conducere este de a gestiona activitatea curentă a Băncii, întru atingerea obiectivelor prevăzute în strategia și planul de afaceri ale Băncii.
- 5.53. Activitatea Comitetului de conducere și procesul de adoptare a hotărârilor de către acesta, sunt clare, transparente și concepute pentru a promova o gestionare eficientă a Băncii. Aceasta include claritatea cu privire la rolul, autoritatea și responsabilitatea diferitelor funcții din cadrul Comitetului de conducere, inclusiv cea a președintelui Comitetului de conducere.
- 5.54. Comitetul de conducere este responsabil pentru punerea în aplicare a strategiilor aprobate de către Consiliul Băncii și discutarea cu acesta, în mod periodic, despre punerea în aplicare și adecvarea respectivelor strategii.
- 5.55. Comitetul de conducere contestă în mod constructiv și revizuește în mod critic propunerile, explicațiile și informațiile primite atunci când își exercită competența de apreciere și luare a deciziilor.
- 5.56. Comitetul de conducere raportează în mod cuprinzător și informează în mod periodic și, după caz, fără întârziere nejustificată, Consiliului Băncii cu privire la elementele relevante pentru evaluarea unei situații, a riscurilor și a evoluțiilor care afectează sau care ar putea afecta Banca, de exemplu, decizii importante privind activitățile economice și riscurile asumate, evaluarea mediului economic și de afaceri al Băncii, lichiditatea și baza solidă de capital, precum și pentru evaluarea expunerilor la risc semnificativ.

- 5.57.** Comitetul de conducere contribuie substanțial la buna guvernare corporativă a Băncii prin activitatea sa (de exemplu, contribuind la stabilirea „tonului de sus”, împreună cu Consiliul Băncii). Membrii Comitetului de conducere realizează o supraveghere adecvată a activităților desfășurate și se asigură că activitățile Băncii sunt în concordanță cu strategia de afaceri, apetitul la risc și politicile aprobate de Consiliul Băncii.
- 5.58.** Comitetul de conducere este responsabil pentru delegarea sarcinilor personalului și stabilește o structură de management care promovează responsabilitatea și transparența în întreaga Bancă.
- 5.59.** În concordanță cu direcția dată de Consiliu, Comitetul de conducere pune în aplicare strategii de afaceri, sisteme de gestionare a riscurilor, cultura de risc, procese și controale pentru gestionarea riscurilor (atât financiare, cât și non-financiare) la care este expusă Banca și cu privire la care managementul este responsabil de asigurarea conformării cu legile, reglementările și politicile interne. Aceasta include funcții complexe și independente de gestionare a riscurilor, de conformitate și de audit intern, precum și un sistem global eficient de control intern. Comitetul de conducere recunoaște și respectă principiile de independență ale funcțiilor de administrare a riscurilor, de conformitate și de audit intern și nu intervine în exercitarea de către acestea a atribuțiilor care le revin.
- 5.60.** Comitetul de conducere este responsabil de crearea și menținerea unei culturi de conformitate care va proteja Banca de riscul asociat de nerespectarea legilor, regulamentelor subordonate acestora, regulilor și codurilor aplicabile activității bancare. De asemenea, acesta este responsabil de furnizarea unor informații complete, exacte și esențiale către Consiliul Băncii.
- 5.61.** Membrii Comitetului de conducere sunt responsabili față de Consiliul Băncii pentru realizarea obiectivelor, strategiilor și politicilor Băncii, rezultatele financiare, dezvoltarea afacerii și îndeplinirea altor atribuții, stabilite în Statutul Băncii și Regulamentul Comitetului de conducere.
- 5.62.** În îndeplinirea responsabilităților sale, Comitetul de conducere ține cont de interesele legitime ale acționarilor, deponenților și altor părți interesate.
- 5.63.** Comitetul de conducere furnizează Consiliului Băncii informațiile necesare pentru a-și îndeplini responsabilitățile sale de a supraveghea Comitetul de conducere și de a evalua calitatea performanței acestuia. În acest sens, Comitetul de conducere trebuie să informeze Consiliul, în mod regulat și corespunzător, cu privire la aspectele materiale, cel puțin despre:
- 1) situațiile care pot influența strategia și/sau cadrul de administrare a activității Băncii;
 - 2) performanța și starea financiară a Băncii;
 - 3) încălcarea unor limite aferente riscurilor sau normelor de conformare;
 - 4) încălcări de ordin juridic sau de reglementare;
 - 5) problemele depistate ca urmare a implementării procedurilor de alertă ale Băncii;
 - 6) deficiențele sistemului de control intern.
- 5.64.** Membrii Comitetului de conducere gestionează direcțiile de activitate (subdiviziunile) ale Băncii indicate în ordinul de numire în funcție, în fișa postului sau în alt act intern al Băncii. Gestionarea direcției de activitate (subdiviziunii) a Băncii cuprinde:
- 1) asigurarea condițiilor necesare și organizarea optimă a activității de conducere, în scopul îndeplinirii de către subdiviziunile respective a funcțiilor sale, respectării reglementărilor interne ale Băncii;
 - 2) reprezentarea Băncii, în limita împuternicirilor atribuite, în raporturile cu persoanele fizice și juridice, inclusiv cu instituțiile și autoritățile publice, pe direcțiile de activitate aflate în subordine, dirijarea operativă și promovarea acestei activități în cadrul Băncii;
 - 3) respectarea, în cadrul desfășurării activităților sale, a prevederilor prezentului Cod, a Codului de etică și a Regulamentului Comitetului de conducere al Băncii.
- 5.65.** Cele mai importante aspecte ale activității Comitetului de conducere vor fi incluse în dările de seamă ale acestuia, care se prezintă Consiliului Băncii și/sau Adunării generale a acționarilor.
- 5.66.** Darea de seamă anuală a Comitetului de conducere (Raportul conducerii) va cuprinde un capitol

separat în care se va reflecta în ce măsură se aplică sau nu principiile guvernantei corporative stabilite de prezentul Cod. Aceasta va conține informație despre:

- 1) aplicarea prezentului Cod de către Bancă, sursa și locul publicării acestuia;
- 2) gradul în care Banca se conformează sau nu prevederilor din prezentul Cod;
- 3) sistemele de control intern și gestiune a riscurilor Băncii și ale persoanelor care exercită controlul asupra Băncii;
- 4) împuternicirile, drepturile și obligațiile organelor de conducere și ale acționarilor Băncii, precum și modul de exercitare a acestora;
- 5) componența, modul de funcționare și structura organelor de conducere ale Băncii.

5.67. Darea de seamă a Comitetului de conducere se aprobă de către Consiliul Băncii.

CAPITOLUL VI. POLITICA DE REMUNERARE

6.1. Sistemul de remunerare constituie un element esențial al structurii de guvernare și de stimulare, prin care Consiliul și Comitetul de conducere garantează o bună performanță a activității Băncii și consolidează cultura de administrare a riscurilor în Bancă. Consiliul este responsabil de supravegherea generală a punerii în aplicare de către Comitetul de conducere a sistemului de remunerare pentru întreaga Bancă. La fel, Consiliul sau Comitetul de remunerare trebuie să monitorizeze în mod regulat dacă sistemul de remunerare este în concordanță cu motivarea suficientă a angajaților de a administra riscurile, capitalul și lichiditățile.

6.2. Politica de remunerare a BC „Moldindconbank” S.A. se bazează pe principiile guvernantei corporative, este aplicabilă pentru întregul personal și respectă obiectivele strategiei de afaceri și politicii de risc ale Băncii, cultura și valorile corporative, interesele pe termen lung ale Băncii și măsurile aplicate pentru evitarea conflictelor de interese.

6.3. Politica de remunerare descurajează asumarea excesivă a riscurilor, Banca fiind orientată spre o practică bancară prudentială.

6.4. Politica de remunerare permite și promovează o administrare sănătoasă și eficace a riscurilor, fără a încuraja asumarea de riscuri care depășesc nivelul apetitului la risc, prevenindu-se astfel acordarea de stimulente pentru asumarea excesivă a riscurilor și pentru alte componente

6.5. Politica de remunerare urmărește păstrarea și valorificarea salariaților cu potențial de dezvoltare profesional, educațional și moral, în scopul motivării și creșterii încrederii și angajamentului acestora la realizarea obiectivelor stabilite și aprobate prin strategia de dezvoltare a Băncii, măsurate prin performanța individuală și colectivă.

6.6. Politica de remunerare, luând în considerare criteriile naționale de stabilire a salariilor, corespunde culturii, valorilor corporative, strategiei pe termen lung și mediului de control al Băncii și promovează următoarele principii:

- 1) alinierea la obiectivele strategiei de afaceri, valorilor și intereselor pe termen lung ale Băncii;
- 2) descurajarea asumării de riscuri care depășesc nivelul toleranței la risc a Băncii;
- 3) evitarea conflictelor de interese prin remunerarea personalului cu funcții de control predominant prin sume fixe;
- 4) adoptarea politicii se va efectua de către Consiliul Băncii la propunerea Comitetului de remunerare, care totodată este responsabil de implementarea acesteia;
- 5) remunerarea funcțiilor de rang superior cu atribuții de administrare a riscurilor și de asigurare a conformității va fi supravegheată direct de către Comitetul de remunerare;
- 6) Comitetul de remunerare va efectua corelarea remunerației cu performanța, iar suma remunerației totale se bazează pe o combinație a evaluării performanței individuale, a subdiviziunii în care se desfășoară activitatea, precum și a rezultatelor generale ale Băncii;
- 7) componentele fixe și variabile ale remunerației totale vor fi echilibrate în mod corespunzător, componenta fixă a remunerației va reprezenta o proporție suficient de mare din remunerația totală,

- astfel încât să permită aplicarea unei politici complet flexibile privind componentele remunerației variabile, incluzând posibilitatea de a nu plăti nici o componentă a acesteia;
- 8) achitarea componentelor remunerației bazată pe performanță pentru o perioadă care ține cont de ciclul de afaceri și de riscurile specifice activității Băncii.
- 6.7.** Politica de remunerare face distincție între criteriile de stabilire a remunerației fixe (care reflectă experiența profesională relevantă și responsabilitatea organizațională, așa cum este prevăzut în fișa postului) și a remunerației variabile (care reflectă performanța ce excede performanța necesară pentru a îndeplini atribuțiile prevăzute în fișa postului salariatului, totodată performanța sustenabilă și ajustată la risc).
- 6.8.** În cazul remunerației variabile, remunerația este corelată cu performanța, suma remunerației se bazează pe raportul dintre evaluarea performanței individuale, a structurii interne în cauză (subdiviziunii), precum și a rezultatelor generale ale Băncii.
- 6.9.** Măsurarea performanței pentru calculul remunerației variabile în cadrul Băncii va lua în considerare atât riscurile curente, cât și viitoare.
- 6.10.** Criteriile de evaluare se referă atât la performanța individuală, cât și la cea colectivă, în mod specific pentru o durată de timp suficient de mare încât să indice o performanță reală, ca și la evaluarea performanței individuale în perioada respectivă, nu numai din punct de vedere al criteriilor financiare măsurabile, dar și prin prisma criteriilor calitative, incluzând, dar fără a se limita la cunoștințe privind domeniul de activitate, abilitățile manageriale (după caz), eficiența și atitudinea profesională generală, nivelul de angajament, conformarea cu politicile Băncii etc.
- 6.11.** Banca dispune de un Comitet de remunerare în cadrul Consiliului Băncii, ce reprezintă o parte integrantă a structurii cadrului de guvernare și care este responsabil de a supraveghea implementarea și realizarea justă a prevederilor sistemului de remunerare.
- 6.12.** Consiliul, împreună cu Comitetul de remunerare, aprobă cuantumul total de remunerare a Comitetului de conducere, inclusiv a președintelui Comitetului de conducere și conducătorilor unor subdiviziuni ale Băncii, în conformitate cu politicile Băncii în acest domeniu, cât și supraveghează dezvoltarea și executarea strategiilor în limitele funcționării sistemului de remunerare, inclusiv participă la gestionarea acestor procese, la necesitate.
- 6.13.** Cuantumul și criteriile de remunerare a membrilor Consiliului Băncii și Comitetului de conducere, în conformitate cu prevederile legislației și cu practicile de guvernare corporativă, se bazează pe:
- 1) responsabilitățile și contribuția membrilor Consiliului și Comitetului de conducere la performanțele și rezultatele Băncii;
 - 2) capacitatea de a atrage, selecta și păstra manageri calificați și loiali;
 - 3) încurajarea membrilor Consiliului și Comitetului de conducere de a acționa în interesul Băncii și nu în interes personal.
- 6.14.** Personalul implicat în mecanismul de control intern este remunerat în conformitate cu realizarea obiectivelor aferente exercitării funcțiilor. Remunerarea nu se efectuează în funcție de performanța activităților pe care mecanismul de control intern le monitorizează sau le controlează, dar de calificările și rolul personalului implicat și de realizarea obiectivelor funcțiilor pe care le dețin.
- 6.15.** Banca este responsabilă să dispună și să aplice politici de remunerare pentru membrii Comitetului de conducere și pentru persoanele care dețin funcții-cheie în cadrul Băncii, precum și pentru orice alt angajat ce primește o remunerație totală care îl plasează în aceeași categorie de remunerație cu cea a membrilor organului executiv și a persoanelor care dețin funcții-cheie, respectând, într-un mod și într-o măsură adecvată în raport cu mărimea și organizarea internă a Băncii, cu natura, amploarea și complexitatea acesteia, principii generale stabilite în Legea privind activitatea băncilor și actele normative emise de BNM în acest domeniu, nelimitându-se la acestea. Remunerarea personalului e corelată cu performanța individuală, cum ar fi cunoștințele acumulate/calificările obținute, dezvoltarea personală, conformarea cu sistemele și recomandările aferente controalelor Băncii, implicarea în strategiile de afaceri și în politicile Băncii și contribuția la performanța echipei.

- 6.16.** Evaluarea politicii de remunerare se efectuează periodic de către Consiliul Băncii, nu mai rar decât o dată pe an, atribuind o atenție deosebită prevenirii acordării de compensări pentru asumarea excesivă a riscurilor și asigurării unui raport rezonabil între remunerația de bază și compensările suplimentare.

CAPITOLUL VII. CADRUL ȘI MECANISMUL DE CONTROL INTERN

- 7.1.** Controlul intern reprezintă un sistem care asigură desfășurarea unor operațiuni eficiente și economice, controlul adecvat al riscurilor, desfășurarea prudentă a activității, credibilitatea informațiilor financiare și nefinanciare raportate, precum și conformitatea cu cadrul legal și de reglementare, cerințele de supraveghere și regulile și deciziile interne ale Băncii.
- 7.2.** Obiectivele principale ale controlului intern sunt:
- 1) identificarea, monitorizarea adecvată și minimizarea riscurilor aferente activităților financiare desfășurate;
 - 2) exercitarea controlului asupra respectării legislației în vigoare;
 - 3) asigurarea transparenței structurii de proprietate și de control asupra Băncii;
 - 4) soluționarea conflictelor de interese;
 - 5) asigurarea unui nivel necesar de securitate, care ar corespunde caracterului și volumului tranzacțiilor efectuate de către Bancă.
- 7.3.** Banca dispune de propriul mecanism de control intern în corespundere cu cadrul legal, actele normative ale Băncii Naționale a Moldovei și practica general acceptată în acest domeniu, pentru asigurarea gestionării eficiente a Băncii, desfășurarea activităților financiare într-un mod sigur și prudent, conformării cu prevederile legislației în vigoare, precum și pentru protejarea intereselor deponenților.
- 7.4.** La elaborarea, organizarea și implementarea mecanismului de control intern, Banca ține cont de volumul, numărul, tipul și diversitatea tranzacțiilor, de gradul de risc asociat cu fiecare domeniu de activitate, volumul controlului din partea organelor de conducere asupra activității zilnice, gradul de centralizare și/sau descentralizare a Băncii, gradul de utilizare a sistemului informatic.
- 7.5.** În procesul de organizare și implementare a mecanismului de control intern, Banca determină domeniul aplicării și tipul procedurilor de control intern care trebuie să fie implementate.
- 7.6.** Mecanismul de control intern al Băncii implică organele de conducere ale Băncii și personalul Băncii, indiferent de funcția ocupată și contribuie la sporirea veniturilor, minimizarea cheltuielilor, asigură autorizarea și efectuarea cheltuielilor conform destinației, protejarea adecvată a activelor, limitarea și înregistrarea corectă a obligațiilor, limitarea și/sau diminuarea riscurilor.
- 7.7.** Mecanismul de control intern al Băncii asigură cel puțin că:
- 1) activitățile sunt planificate și conduse în mod ordonat, prudent și eficient;
 - 2) tranzacțiile și operațiunile sunt efectuate, iar angajamentele sunt îndeplinite în conformitate cu limitele competenței administratorilor și a personalului Băncii;
 - 3) organele de conducere sunt capabile să asigure protejarea activelor și controlul tranzacțiilor cu pasivele, existența măsurilor de minimizare a riscului pierderilor, încălcărilor și fraudelor, erorilor, precum și a măsurilor de identificare a acestora, să administreze nivelul adecvat al capitalului, lichidității, profitabilității și calității activelor Băncii și să determine riscul pierderilor în procesul efectuării tranzacțiilor și rezervele necesare pentru eventuale pierderi de la credite și alte active, precum și de la angajamentele din afara bilanțului;
 - 4) organele de conducere sunt capabile să asigure întocmirea rapoartelor complete și corecte în conformitate cu actele normative și reflectarea informației veridice, complete și oportune în registrele contabile și alte registre;
 - 5) guvernarea corporativă permite organelor de conducere să urmărească obiectivele ce sunt în interesul Băncii și facilitează monitorizarea eficientă a activității acesteia;

6) organele de conducere sunt capabile să organizeze, să supravegheze și să verifice în mod regulat integritatea proprietății Băncii și a mijloacelor de securitate.

7.8. În vederea implementării unui mecanism eficient de control, Banca dispune de 3 funcții de control intern, independente una față de cealaltă, din punct de vedere organizațional, precum și față de liniile de activitate pe care acestea le monitorizează și controlează:

- Funcția de administrare a riscurilor;
- Funcția de conformitate;
- Funcția de audit intern.

Aceste funcții au linii directe de raportare către Consiliul Băncii.

7.9. Funcția de administrare a riscurilor se subordonează direct Comitetului de conducere, iar independența în activitate este asigurată prin raportarea nemijlocită Consiliului Băncii. Funcția de administrare a riscurilor este asigurată de Departamentul riscuri bancare.

7.10. Funcția de administrare a riscurilor va fi responsabilă cel puțin pentru următoarele:

- 1) identificarea riscurilor la care este supusă Banca, evaluarea și monitorizarea acestor riscuri și a expunerii reale a Băncii la riscurile respective;
- 2) determinarea poziției capitalului și a lichidității în contextul riscurilor la care este supusă Banca;
- 3) monitorizarea și evaluarea consecințelor acceptării anumitor riscuri, măsurilor de atenuare a impactului acestora și corespunderii nivelului riscurilor marjei de toleranță;
- 4) raportarea către organele de conducere ale Băncii și emiterea recomandărilor.

7.11. Funcția de administrare a riscurilor dispune de suficientă autoritate, independență, resurse și nu dispune de responsabilități de conducere sau responsabilități financiare de generare a profitului în Bancă.

7.12. Funcția de administrare a riscurilor nu este limitată în dreptul de acces la informațiile și procesele considerate necesare pentru a-și forma opinia și a trage anumite concluzii și nu este implicată în efectuarea nemijlocită sau evidența tranzacțiilor și/sau a operațiunilor Băncii.

7.13. Funcția de administrare a riscurilor conlucrează în mod permanent cu Consiliul Băncii pentru luarea deciziilor adecvate ce țin de expunerea Băncii la risc. În afară de raportările periodice, funcția de administrare a riscurilor raportează la necesitate Consiliului Băncii referitor la riscurile semnificative la care este expusă Banca.

7.14. Șeful funcției de administrare a riscurilor raportează direct Consiliului Băncii cu privire la evoluțiile contrare toleranței la risc stabilite în strategiile și politicile Băncii și comunică acest fapt membrilor Comitetului de conducere.

7.15. Personalul funcției de administrare a riscurilor are un rol semnificativ în procesul de identificare, evaluare și monitorizare a riscurilor.

7.16. Banca dispune de o **funcție independentă de conformitate**, subordonată direct Comitetului de conducere, care nu este implicată în nici o activitate de afaceri și suport a liniilor de afaceri și a cărei independență în activitate este asigurată prin raportarea nemijlocită Consiliului Băncii. Funcția de conformitate este asigurată de Departamentul conformitate.

7.17. Rolul funcției de conformitate este de a asista organele de conducere în identificarea, evaluarea, monitorizarea și raportarea riscului asociat activităților desfășurate de Bancă prin oferirea de consultanță privind corespunderea activității desfășurate cu prevederile cadrului de reglementare, ale normelor și standardelor proprii, ale Codului de etică și prin furnizarea de informații legate de evoluțiile în acest domeniu.

7.18. Responsabilitățile funcției de conformitate sunt îndeplinite în baza unui program care cuprinde cel puțin:

- 1) implementarea și revizuirea politicilor și procedurilor specifice;

- 2) evaluarea riscului de conformitate, testarea și informarea personalului Băncii asupra aspectelor de conformitate;
 - 3) verificarea dacă noile produse și noile proceduri corespund cadrului de reglementare și amendamentelor acestuia incluse în actele normative adoptate, ale căror prevederi vor deveni aplicabile ulterior;
 - 4) elaborarea și aplicarea metodologiilor de evaluare a riscului de conformitate, prin utilizarea unor indicatori de performanță (se prezumă orice încălcare identificată și/sau deficiențe, precum și măsurile corective recomandate pentru a le înlătura), care vor fi dezvoltate prin prelucrarea, agregarea sau filtrarea datelor ce indică potențiale probleme de conformitate;
 - 5) monitorizarea și testarea conformității pe baza unor testări relevante și comunicarea rezultatelor potrivit liniilor de raportare ale Băncii, în conformitate cu procedurile interne de administrare a riscurilor.
- 7.19.** Șeful funcției de conformitate raportează în mod regulat organelor de conducere ale Băncii asupra oricăror aspecte legate de riscul de conformitate, precum și asupra activității funcției de conformitate.
- 7.20.** Personalul funcției de conformitate dispune de calificările necesare, experiența în domeniu și calitățile personale și profesionale care să îi permită să desfășoare aceste activități specifice. De asemenea, dispune de o bună cunoaștere a cadrului de reglementare și a standardelor profesionale și de etică.
- 7.21.** Banca dispune de o **funcție de audit intern**, aflată sub directă responsabilitate a Consiliului Băncii și care este asigurată de către Departamentul audit intern.
- 7.22.** În vederea asigurării eficienței funcției de audit intern, Consiliul Băncii asigură independența funcției de audit intern față de managementul operațional și raportarea directă Consiliului Băncii.
- 7.23.** Scopul de bază al funcției de audit intern constă în evaluarea independentă, imparțială și obiectivă a suficienței și eficienței cadrului de administrare în conformitate cu prevederile cadrului legal și normativ, precum și în raportarea rezultatelor Consiliului Băncii și informarea Comitetului de conducere, în vederea îmbunătățirii indicatorilor de activitate ai Băncii prin aplicarea sistematică și ordonată a metodelor de evaluare și perfecționare a mecanismului de control intern în cadrul Băncii.
- 7.24.** Pentru a asigura eficiența funcției de audit intern, Departamentul audit intern deține o poziție relevantă în cadrul Băncii și îndeplinește obligațiile sale respectând următoarele principii fundamentale:
- 1) integritate – integritatea angajaților determină încredere și astfel asigură baza credibilității acordate raționamentului lor profesional;
 - 2) independență și obiectivitate – angajații Departamentului audit intern manifestă cel mai înalt nivel de obiectivitate profesională în colectarea, evaluarea și comunicarea informațiilor cu privire la activitatea sau procesul aflate în curs de examinare. Aceștia realizează o evaluare echilibrată a tuturor circumstanțelor relevante, fără a se lăsa în mod nejustificat influențați de propriile interese sau de alte persoane în formularea raționamentelor;
 - 3) confidențialitate – angajații Departamentului audit intern respectă valoarea și dreptul de proprietate asupra informațiilor pe care le primesc și nu furnizează informații fără aprobarea corespunzătoare, decât în cazul în care există obligații legale sau profesionale în acest sens;
 - 4) competență – angajații Departamentului audit intern aplică cunoștințele, abilitățile și experiența necesare în activitatea pe care o desfășoară.

CAPITOLUL VIII. CADRUL DE ADMINISTRARE A RISCURILOR

- 8.1.** Obiectivul de bază în gestionarea riscurilor este de a asigura identificarea și supravegherea riscurilor legate de activitatea comercială și investițională a Băncii.
- 8.2.** Banca administrează riscurile aferente activităților ce pot fi desfășurate în conformitate cu Statutul și licența Băncii, precum și cu prevederile legislației în vigoare.

- 8.3.** Cele mai importante riscuri, existente și potențiale, în ceea ce privește activitatea Băncii, precum și principiile de gestionare a acestora sunt expuse în Politici privind administrarea riscurilor semnificative în Bancă.
- 8.4.** Consiliul Băncii este responsabil pentru întregul proces de gestionare a riscurilor, asigurând gestionarea riscurilor pentru operațiunile interne și externe, precum și respectarea procedurilor financiare și juridice într-un mod adecvat, printr-un mecanism intern stabil.
- 8.5.** Comitetul de conducere este responsabil față de Consiliul Băncii în ceea ce privește implementarea și monitorizarea procedurilor de gestionare a riscurilor și integrarea acestora în operațiunile uzuale ale Băncii.
- 8.6.** Banca actualizează cadrul de administrare a riscurilor, astfel încât:
- 1) elaborează politici, proceduri, limite de risc și mecanisme de control al riscurilor care asigură identificarea, măsurarea sau evaluarea, monitorizarea, administrarea, diminuarea și raportarea în mod adecvat, prompt și permanent a riscurilor la nivelul liniilor de activitate și al Băncii.
 - 2) asigură îndrumări specifice privind punerea în aplicare a strategiilor sale. Aceste îndrumări stabilesc și mențin limite interne în concordanță cu apetitul la risc al Băncii și sunt proporționale cu buna sa funcționare, soliditatea sa financiară, baza sa de capital și obiectivele sale strategice. Profilul de risc al Băncii este menținut în aceste limite stabilite. Cadrul de administrare a riscurilor asigură faptul că, în caz de depășire a limitelor de risc, se elaborează un proces determinat pentru soluționarea și abordarea acestora într-o procedură de urmărire corespunzătoare.
- 8.7.** Banca asigură revizuirea internă independentă a cadrului de administrare a riscurilor luând în considerare evoluțiile interne și externe, inclusiv bilanțul și variațiile veniturilor; orice creștere a complexității activității Băncii, a profilului de risc și a structurii operaționale; extinderea geografică; fuziunile și achizițiile; implementarea de produse sau linii de activitate noi.
- 8.8.** Obiectivele și limitele privind expunerea la riscuri sunt stabilite în Politica privind administrarea riscurilor semnificative în BC „Moldindconbank” S.A. și sunt determinate în conformitate cu prevederile Planului de afaceri și obiectivele strategice, precum și prin corelarea obiectivelor generale cu evoluțiile pieței financiare și economice și ale mediului de afaceri.
- 8.9.** Pentru identificarea, cuantificarea și evaluarea riscurilor Banca elaborează metodologii adecvate, care includ atât instrumente anticipative, cât și instrumente retrospective. Metodologiile permit agregarea expunerilor la riscuri între liniile de activitate și sprijină identificarea concentrărilor de riscuri. Instrumentele includ evaluarea profilului de risc efectiv în raport cu apetitul la risc al Băncii, precum și identificarea și evaluarea expunerilor la riscurile potențiale și în situații de criză într-o serie de circumstanțe adverse presupuse în raport cu capacitatea de risc a Băncii. Instrumentele oferă informații cu privire la orice ajustare a profilului de risc care ar putea fi necesară. Banca emite ipoteze conservatoare în mod adecvat atunci când elaborează scenarii de risc.
- 8.10.** Banca instituie mecanisme de raportare periodică și transparentă, astfel încât Consiliul Băncii, Comitetul de administrare a riscurilor al acestuia, Comitetul de conducere al Băncii și toate subdiviziunile relevante ale Băncii să beneficieze de rapoarte emise la timp, precise, concise, inteligibile și semnificative și asigură partajarea de informații relevante despre identificarea, măsurarea sau evaluarea, monitorizarea și administrarea riscurilor. Banca depune diligența necesară ca cadrul de raportare să fie bine definit și documentat.
- 8.11.** Banca dispune de un proces de comunicare eficace care contribuie la conștientizarea cu privire la riscuri și la strategia privind administrarea riscurilor. Acest fapt este esențial pentru întregul proces de administrare a riscurilor, inclusiv procesul de analiză și cel decizional, și previne luarea unor decizii care ar putea crește riscurile în mod neprevăzut.

CAPITOLUL IX. CONFLICTUL DE INTERESE

- 9.1.** Conflictul de interese poate apărea în orice zonă a activităților Băncii în timp ce Banca furnizează servicii sau produse bancare care ar putea fi în beneficiul Băncii sau al unui alt client în numele căruia Banca acționează.
- 9.2.** Prioritatea de bază a Băncii față de situațiile cu conflict de interese constă în prevenirea apariției acestora. În acest scop, Consiliul Băncii aprobă și asigură implementarea politicii de identificare a potențialelor conflicte de interese, gestionarea și raportarea corespunzătoare a conflictelor de interese pentru cazurile în care acestea nu pot fi prevenite.
- 9.3.** În scopul evitării și gestionării adecvate a conflictelor de interese, Banca se conduce de următoarele principii de bază, aplicabile tuturor persoanelor interesate:
- 1) promovarea la toate nivelele ierarhice a unei culturi organizaționale netolerante față de conflictele de interese;
 - 2) evitarea, în măsura posibilităților, a activităților care pot cauza sau crea conflict de interese;
 - 3) servirea intereselor Băncii și ale clienților prioritar interesului pecuniar propriu;
 - 4) susținerea transparenței prin dezvăluirea obligatorie a intereselor personale și cele ale persoanelor afiliate, care ar putea compromite îndeplinirea dezinteresată a obligațiilor;
 - 5) asigurarea consecvenței și a unui grad corespunzător de deschidere în procesul de identificare sau tratare a unei situații de conflict de interese;
 - 6) promovarea responsabilităților pentru identificarea și soluționarea conflictului de interese.
- 9.4.** Membrii organelor de conducere, persoanele cu funcții-cheie și persoanele interesate ale Băncii:
- 1) nu pot primi donații sau servicii gratuite de la Bancă, persoanele afiliate Băncii, precum și de la alte persoane implicate în relațiile cu Banca, cu excepția celor ce direct sau indirect, pot influența capacitatea de decizie a acestora.
 - 2) nu vor acorda avantaje unor terți în detrimentul intereselor Băncii;
 - 3) nu vor folosi oportunitățile de afaceri ale Băncii în scopul realizării intereselor proprii, ale rudelor lor sau ale partenerilor de afaceri, precum și a intereselor oricăror alte persoane.
- 9.5.** Identificarea, prevenirea, soluționarea oricăror situații cu conflict de interese se efectuează în baza următoarelor principii reglementate:
- 1) membrii organului de conducere, persoanele care dețin funcții-cheie sunt obligate să prezinte Consiliului Băncii, cel puțin o dată pe an și ori de câte ori este necesar, o notă scrisă, prin care să dezvăluie suficient conflictul de interese. Nota scrisă va conține: indicarea numelui și adresei asociaților persoanelor respective, detaliilor esențiale despre activitățile lor, intereselor de familie care confirmă că aceștia au interese materiale în contractele încheiate cu orice persoană numită în notă;
 - 2) membrii organului de conducere, persoanele care dețin funcții-cheie în Banca care este parte într-un contract efectiv sau într-un contract propus Băncii privind interese materiale sau care este conducător al unei persoane parte într-un contract material efectiv sau propus Băncii sau care are un interes material față de această persoană se obligă să dezvăluie în scris Băncii interesul său material în momentul în care ia cunoștință sau ar fi trebuit să ia cunoștință de existența unui astfel de contract;
 - 3) persoana interesată în efectuarea tranzacției cu conflict de interese va trebui să părăsească pentru câțva timp ședința Consiliului Băncii sau Adunarea generală a acționarilor Băncii la care, prin vot deschis, se hotărăște cu privire la încheierea tranzacției respective. Prezența acestei persoane la ședința Consiliului Băncii sau la Adunarea generală a acționarilor Băncii se ia în considerare la determinarea cvorumului, iar la constatarea rezultatului votului se consideră că această persoană nu a participat la votare;
 - 4) hotărârea privind încheierea sau modificarea unei tranzacții cu conflict de interese se adoptă de către Consiliul Băncii, în cazul în care valoarea tranzacției nu depășește 10 la sută din valoarea

- activelor Băncii conform ultimului raport financiar sau, în alte cazuri, de către Adunarea generală a acționarilor Băncii, în modul stabilit de legislația în vigoare și Statutul Băncii;
- 5) hotărârea de încheiere de către Bancă a unei tranzacții cu conflict de interese se adoptă în unanimitate de membrii aleși ai Consiliului Băncii, care nu sunt persoane interesate în ce privește încheierea tranzacției;
- 6) în cazul când majoritatea membrilor aleși ai Consiliului Băncii sunt persoane interesate în efectuarea tranzacției respective, aceasta poate fi încheiată numai prin hotărârea Adunării generale a acționarilor, adoptată cu majoritatea voturilor din numărul total de voturi ale persoanelor care nu sunt interesate în încheierea acestei tranzacții.
- 9.6.** În scopul raportării tranzacțiilor cu conflict de interese, Banca se obligă să publice, în termenul stabilit de legislație, hotărârea privind încheierea tranzacției cu conflict de interese în organul de presă indicat în Statutul Băncii și pe pagina web a Băncii. Conținutul minim obligatoriu al informației publicate este stabilit de legislația în vigoare.

CAPITOLUL X. ROLUL PĂRȚILOR INTERESATE ÎN GUVERNANȚA CORPORATIVĂ

- 10.1.** Banca promovează colaborarea pe termen lung cu părțile interesate (acționari, investitori, clienți, parteneri de afaceri, salariați și organul sindical, autorități de supraveghere și control, alte bănci, societate civilă etc.), care să contribuie la sporirea valorilor Băncii și a acționarilor săi.
- 10.2.** Dezvăluirea publică a informației într-un mod sigur, onest și transparent permite părților interesate să fie informate cu privire la situația Băncii.
- 10.3.** Relațiile dintre Bancă și părțile interesate se bazează pe principiile de integritate, profesionalism, transparență, responsabilitate și etică în afaceri.
- 10.4.** Consiliul Băncii și Comitetul de conducere al Băncii stabilesc responsabilitățile Băncii în raport cu părțile interesate, asigură existența unei structuri adecvate și a unor mecanisme suficiente pentru cunoașterea obligațiilor Băncii față de diferite părți interesate și pentru respectarea acestor obligații.
- 10.5.** Banca stabilește și promovează o comunicare eficientă cu salariații și alte părți interesate în problemele care îi afectează direct. Acest lucru este deosebit de important în domeniul dreptului muncii, sănătății, protecției sociale etc.
- 10.6.** Informarea continuă a salariaților în legătură cu problemele care ar putea să-i afecteze va ajuta substanțial la stabilirea obiectivelor comune, ce ar putea preveni potențialele conflicte și/sau ar ajuta la soluționarea rezonabilă a acestora.
- 10.7.** Banca va asigura salariaților oportunități egale de creștere profesională. Evaluarea și promovarea salariaților se va efectua în baza performanței și contribuției personale la dezvoltarea Băncii.
- 10.8.** Banca protejează secretul conturilor și tranzacțiilor clienților săi cel puțin în măsura prevăzută de legislația în vigoare. Administratorii și salariații Băncii sunt obligați să păstreze secretul bancar, să nu folosească în interes personal sau al unor terți informațiile obținute în exercițiul funcției și să nu permită accesul altor persoane la aceste informații.
- 10.9.** Banca respectă interesele tuturor băncilor licențiate și în raporturile de afaceri promovează solidaritatea profesională, concurența loială și respectul reciproc. În calitate de membru al Asociației Băncilor din Moldova, Banca participă activ la promovarea intereselor băncilor licențiate și încurajează cooperarea bancară pe diferite segmente de activitate.
- 10.10.** Banca adoptă o poziție de responsabilitate socială și contribuie la bunăstarea și creșterea economică a mediului și societății în care activează, inclusiv prin furnizarea de produse și servicii financiar-bancare de înaltă calitate. Banca susține proiecte în domeniul culturii, artei și sportului național, promovează valorile naționale și educația financiară în rândul populației, acordă ajutor material păturilor vulnerabile ale societății.

- 10.11.** Banca promovează o atitudine responsabilă și rațională față de mediul înconjurător, sănătatea și securitatea populației, inclusiv prin stabilirea activităților care nu pot fi finanțate de Bancă.
- 10.12.** În cazul în care drepturile părților interesate sunt încălcate, se va asigura existența mecanismelor de redresare a situației, inclusiv adresarea în organele publice competente și în instanțele de judecată. Banca oferă protecție părților interesate care acționează în scopul dezvăluirii acțiunilor ilegale întreprinse de către conducerea Băncii.

CAPITOLUL XI. DEZVĂLUIREA INFORMAȚIEI ȘI TRANSPARENȚA

- 11.1.** Condiția esențială a unei guvernante corporative solide și eficiente este transparența.
- 11.2.** Obiectivul transparenței în domeniul guvernantei corporative este de a oferi părților interesate informații necesare pentru a le permite să evalueze eficacitatea Consiliului Băncii, cât și a Comitetului de conducere în procesul de gestionare a Băncii.
- 11.3.** Informațiile dezvăluite vor fi verificate, precise, lipsite de ambiguitate și expuse în conformitate cu prevederile legislației în vigoare. Căile de dezvăluire vor asigura un acces ușor, egal și în timp util a informațiilor accesate de către persoanele interesate.
- 11.4.** Banca optează pentru o publicare rapidă și precisă a informațiilor pe pagina web și/sau în organul de presă prevăzut în Statutul Băncii referitoare la toate aspectele importante și relevante ale Băncii, a situațiilor financiare, a operațiunilor sale, a proprietății, a guvernantei corporative, precum și a așteptărilor pentru viitor.
- 11.5.** Dezvăluirea continuă și veridică a informației privind activitatea Băncii oferă posibilitatea de a atrage capitalul și a menține sau a spori încrederea față de Bancă, cât și la exercitarea eficientă de către acționari a drepturilor sale de proprietari, bazându-se pe această informație. La fel, dezvăluirea informației ajută persoanele interesate să cunoască și să conștientizeze structura și activitățile Băncii, politicile corporative și performanțele sale, în corespundere cu standardele etice și de protecție a mediului înconjurător, precum și a relațiilor Băncii cu comunitățile, în care Banca dispune de filiale, sucursale, agenții și alte oficii secundare ale sucursalelor.
- 11.6.** Dezvăluirea informației va fi proporțională cu mărimea, complexitatea, structura de proprietate, semnificația economică și profilul de risc al Băncii, precum și de faptul că valorile mobiliare emise de Bancă sunt tranzacționate pe piața reglementată. Astfel, Banca va face publice cel puțin următoarele informații, dar fără a se limita la acestea:
- 1) informațiile non-financiare;
 - 2) informația privind persoanele cu dețineri calificate în capitalul social al Băncii, inclusiv beneficiarii efectivi ai acestora și drepturile de vot aferente acțiunilor deținute de aceștia;
 - 3) informația privind membrii Consiliului și ai Comitetului de conducere, inclusiv calificarea și experiența acestora și deținerile acestora în capitalul social al Băncii;
 - 4) rezultatele activității financiare și operaționale a Băncii.
- 11.7.** Suplimentar la informațiile obligatorii dezvăluirii publicului, ce sunt expres prevăzute în legislația în vigoare, Banca poate publica și altă informație ce o consideră necesară.
- 11.8.** Toate informațiile care ar putea influența procesul de luare a deciziilor cu privire la investiții în instrumente financiare ale Băncii urmează a fi făcute publice și disponibile în același termen pentru toate persoanele care ar putea fi interesate, inclusiv informațiile de ordin pozitiv cât și cele de ordin negativ, în scopul de a oferi beneficiarilor de informații o imagine deplină întru evaluarea corespunzătoare a poziției societății.
- 11.9.** Situațiile financiare anuale sunt auditate obligatoriu de către o societate de audit în conformitate cu legislația din domeniul auditului. Comitetul de conducere al Băncii este responsabil de calitatea și completitudinea situațiilor financiare anuale, dezvăluite public în conformitate cu cerințele actelor

normative în vigoare. Consiliul Băncii va verifica dacă Comitetul de conducere respectă această responsabilitate.

11.10. Dezvăluirea trebuie să fie corectă, clară și prezentată astfel încât acționarii, deponenții, alte părți interesate relevante și participanții la piață să poată consulta informațiile cu ușurință. Dezvăluirea publică în timp util va fi efectuată pe pagina web a Băncii, în rapoartele sale financiare anuale și periodice sau prin alte mijloace adecvate.

CAPITOLUL XII. DISPOZIȚII FINALE

12.1. Presentul Cod cuprinde 12 (douăsprezece) capitole.

12.2. Presentul Cod intră în vigoare din data de 31.05.2018.

12.3. Prevederile prezentului Cod sunt obligatorii pentru membrii organelor de conducere ale Băncii, persoanele cu funcții-cheie, salariații Băncii, precum și acționarii Băncii.